

L'ART DEL PAGÈS

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRACTICA.

Cultiu industrial dels fruyters.

Sabent que 'l Sr. Grau tenia á Puigcerdá lo cultiu industrial dels arbres fruyters, segons lo sistema del eminent agrónomo Du Breuil, y contant ab sa esquisida galanteria, acabém de fer un viatge exprés, á la que 'n podem dir capital de la Cerdanya, pera veure ab nostres propis ulls la realitat d' un fet, del que no podíam dubtar, però que may hauríam dit superés de molt á nostras esperansas.

Efectivament, lo Sr. Grau cultiva sas pereras y pomeras á la perfecció, segons l' expressat sistema, al que se ceneix extrictament en la teoria pera modificarlo y millorarlo en la práctica en tot lo que fa referencia á las condicions especials de clima y terreno en que 's trova. En una hectárea de terra hi cultiva 10,000 pereras y 2,000 pomeras constituint un hort digne de ser visitat, com ho es, per propis y estranys, y no com á simple curiositat, sino com á cosa de verdader estudi y profit pera la classe agricultora en general. Las pereras están plantadas á rengles doblats y á 30 centimetres una del altre, tenint una alsada de 3 metros é igual distancia de rengle á rengle en sa colocació de nort a sud. Posadas aixís reben lo sol desde que surt fins que se pon, donchs la projecció de 45 graus permet sian assolayadas desde la sortida del astre del dia fins á la posta del mateix é igualment banyadas de nort á sud, con de est a oest. Pera sostenirlas á plom hi ha pals drets ab uns travessers perpendiculars á aquells, de quins ne surten fil-ferros ahont se subjectan los arbres verticalment per medi de lligadas de cordill de cotó á fi d' evitar que se sigui 'l vegetal en sa creixensa y pugui aquest despendrese 'n ab facilitat, cuan aquell sia consumit pel

temps. Perpendicularment als rengles hi ha uns caminals per ahont hi passa una canonada de metall à la que hi van unas aixetas terminadas en rosca y à las quals s' hi adapta una maneguera pera ruixar los fruyters sempre que convinga. (*) Ademés hi ha uns armassons, à duas ayguas, al damunt de las pereras, que serveixen de sostenedors à una especie de pallissos teixits ab boga, los quals tenen per objecte evitar los estragos de las inclemencias del temps en las épocas mes perillosas de la vegetació: essent de notar que dits pallissos los usa també lo Sr. Grau pera colocarlos entre-mitx de las pereras, ja que la esperiencia li hi ha ensenyat que serveixen d' abrich y aumentan la temperatura dels arbres, com ho proba 'l que 'ls cultivats en espatllera ó arrimats à la paret quedan mes resguardats de la intemperie, produhint mes fruyta y millor. Cuan las pereras han arribat à la sobredita alsada de 3 metros, lo qual succeheix al cap de tres anys de plantadas ab empelt d' un any, están ja en plena producció y desde allavors se retallen anyalment pera evitar que no passin de la mida convinguda, ni xuc-clin elements que poden servir pera la millor nutrició y desentrotllo de la fruyta, objecte del cultiu especial é intensiu. També s' escapsan tots los brots nous del any, que no portan botó de fruyt, á fi de que al vinent ne tingan. D' aquesta manera tot l' arbre, de dalt à baix, carrega de peras grossas, com es lo propòsit del Sr. Grau. La substitució d' un peu mort ó raquitich se fá per medi d' una branca lateral del arbre vehí, la que s' inclina cap al costal del vegetal fallit, colocalantse en lo lloch vacant. Pera guanyar la alsada dels 3 metros en lo cultiu en espatllera, s' inclinan los arbres tot lo que sia convenient fins à lograrho, sempre que la paret no siga prou alta.

Al peu de las pereras, en rengle paralelo à aquestas y à distancia aproximadament d' uns 30 centímetros d' ellas, hi te també lo Sr. Grau lo cultiu intens de las pomeras, ab la diferencia de que aquestas últimas están cultivadas baixas, mes amples y en cordons horizontals, per l' estil de la vinya en lo sistema Guyot. La proporció indicada de 10,000 pereras y 2,000 pomeras diu la relació aproximada que deuen guardar las distancias d' unas y altres en sa colocació definitiva en lo terreno. Los resultats obtinguts per lo Sr. Grau durant una dotzena d' anys, que ab tant d' esmero ve portant sa plantació, indican ben bé, que la ciencia es la mare de la esperiencia, sempre y quan l' home vulga regir-se en sos veraders

—(*) Du Brenill encarrega no 's reguin las plantas, perque aixís las arrels van mes fondas y en busca de la humitat, evitant ne treguin de superficials.

principis, á ménos que causas imprevistas ó d' ordre superior vinguin á impedir la realisació de sos propòsits.

Tal es, al engrós, la impressió que nos causà la simple visita á la horta de pereras y pomeras del Sr. Grau á Puigcerdà, cultivadas ab tots los avenços de la agricultura moderna, ab los quals se transforma ia rutina en verdadera ciencia pera 'l millorament de la pagesia, que si avuy vol produhir en competencia ha de transformar també la producció de las terras en una verdadera industria rural per medi del cultiu intens, pera lo qual se necessita intel·ligencia y treball.

La horta del Sr. Grau, primera terra de nostra Catalunya que se trepitja al entrar á Espanya per la frontera de Fransa al mitx de la Cerdanya, nos honra tant, que basta per si sola á formar un concepte diferent del que 'ns tenen alguns, cuan del nostre pays parlan sense coneixement de causa. Bastará dir que á pesar d' haverhi á Paris mitja hectàrea del cultiu citat, com á mostra, baix la direcció facultativa del mateix Du Brenil, subvencionat per l' Estat, los deixebles y los professors ambulants encarregats de propagar los coneixements teòrichs-practichs del cultiu de la terra en la veïna República francesa, han verificat excursions á la finca del Sr. Grau pera estudiar y admirar la manera com l' ha portat á tan bon terme, lo qual dona fè á nostras asseveracions.

FRANCISCO X. TOBELLA.

SECCIÓN DE NOTICIAS AGRICOLAS.

Congrés d' agricultors.—La Junta Directiva de la Associació general d' Agricultors de Navarra celebrarà en Pamplona lo dia 24 y següents del mes actual un congrés d' agricultors pera discutir quins medis tindrà necessitat d' adoptar en Navarra, además dels proposats per dita Junta, pera impedir en lo possible la ruïnosa competencia dels alcohols industrials: quins medis, además dels que ha indicat ja la Junta, convindria adoptar pera impedir la falsificació y venda dels anomenats *vins* artificials y quina classe de procediments deurán adoptarse pera donar á coneixer sos vins, en tota sa puresa, en los mercats nacionals y extrangers.

Cria cavallar.—De nostre estimat colega *La voz del Pirineo*:

«Pot donarse casi per segura la creació de la societat pera 'l foment de la cria cavallar en aquesta comarca.

La reunió de que en nostre últim número parlavam, tingué efectivament lloch, assistinhi gran número de propietaris y tractants en bestiar de la comarca; y regnant lo major entusiasme.

Pera portar á cap l'acertat pensament, s'acordá demanar á la societat de «Foment de la cria cavallar d'Espanya» y á la particular de Catalunya, 'ls estatuts per los quals se regeixen, á fi de veure quinas son las condicions d'aquells, pera enmotllar á las especials de la Cerdanya lo que hi hagi d'ells aplicable, y modificar lo restant, segons convingui.

Se conta ja desde ara ab un bon número de suscriptors ó accionistas, y se sab que s'hi adherirán molts més en las duas Cerdanyas.

Per aixó dihém que pot donarse casi per segura la constitució de la societat, que tanta utilitat ha de reportar al país.»

Crisis-vinícola.—La Societat de culliters de Méntrida 's reuni 'l dia 3 del corrent, alarmada per la repentina crisi que ha produhit la depreciació y paralisació del tráfic de dits gèneros.

Entre altres acorts, adoptá 'ls següents:

Primer. No encabessar los vins ab altre alcohol que 'l que procedeix de sos vins, elaborat sols de rahím.

Segon. No adquirir pera l'expressat us, ni pera cap industria, alcohols industrials, ja procedeixin del extranjer, ja de la Península, usant tots, quan ho necessitin, del procedent del vi.

Tercer. Per la falta de complimentat á aquets acorts se comprometen á pagar una multa de 1,000 pessetas.

Cuart. Que aquets acorts se comuniquin als centres vinícolas mes importants y á la premsa en general.

Quint. Que además de las exposicions elevadas al senyor ministre de Foment y á las Corts del regne, se continuin adoptant tots los medis que 's creguin mes convenientes pera conseguir del Govern de la nació que 's dictin midas encaminadas á salvar sa primera riquesa.

Aquet exemple deuria ser imitat per tots los vinaters.

Esperit d'industria.—Segons noticias del port de Pasajes, per lo que passen la major part de las remesas de vins y esperits,

exportats é importats respectivament per Espanya, la inundació del esperit alemany d' industria es aquest any espantós y molt superior proporcionalment al any passat.

Fincas embargadas.—Dels datos que obran en lo ministeri d' Hisenda, se desprén que en la Península hi ha 190,000 fincas embargadas per no poder sos duenyos pagar la contribució.

Del modo que van las cosas, no hi ha pas cap dupte que dintre poch temps no 'n quedarà cap en España que no siga embargada.

Malaltia bovina.—Al oest de Vizcaya está causant grans estragos en lo bestiar boví una malaltia tan ràpida com mortífera qual causa es desconeguda al menos pera 'ls estranys á la ciencia, probablement per desconèixerla també. Apenas los bestiaris enmalalteixen sobrevé sa mort, y la generalitat de la gent diu haverse observat que, cuan se someten á la combustió los caps morts, creman com si estiguessin empapats de liquid inflamable.

Plujas y pedregadas.—Las noticias que se reben de la tempestat cayguda sobre varias comarcas no son molt consoladoras. Cap á la Conca de Barberá, Segarra y Valls, han caygut fortas pedregadas que destrossaren la cullita; lo mateix succehí desde 'l coll d' Alforja cap á Porrera y Falset, ahont en alguns partits las vinyas han suferit notablement.

Los periodichs de Reus comunican que allí caygué també un copiós ayguat, barrejat ab pedras, algunas com avellanas.

En lo plá del Llobregat las pérduas son de gran consideració, sobretot en la cullita del ví.

Reunió d' agricultors.—La junta de defensa dels agricultors d' Urgell juntament ab altres Corporacions, han acordat celebrar lo 18 d' aqueix mes en la capital de la provincia, una reunió de viticultors y vinicultors, pera tractar dels medis que deuen emplearse á fi d' oposarse als perjudicis que á la producció vinícola espanyola, produheix la introducció d' alcohols industrials.

Reunió de viticultors.—La que ha tingut lloch en Esparragueira pera suscriure una exposició al Govern protestant contra la

fabricació de vins falsificats y l' encabessament dels vins ab alcohol alemany, ha tingut gran ressonancia en aquella important regió vinícola de Catalunya que se extén desde dita població per las faldas de Montserrat. y comarcas adjacents.

La exposició contarà ab mes de 40,000 firmas.

MERCATS FIRAS Y CULLITAS.

Ampurdá.—Los pagesos están molt espantats al veure que 'ls cereals no tenen sortida en los mercats; lo blat de superior qualitat no pot vendre's sino á 14 pessetas la cuartera de 80 litres, esent aixís que dos anys enrera hauria valgut mes de 20 pessetas. Lo bestiar tampoch te sortida favorable.

Lleyda.—La gran baixa dels blats estranjers s' ha deixat sentir en aquesta plassa que se veu amenassada de sa invasió. En lo mercat del dilluns se feren pocas operacions. Los corredors de grans, menudejan aquestos dias sas visitas á nostra plassa.

París —Aqueix mercat se considera perdut pera la pansa espanyola, per haver pujat á 31'86 franchs per cada 100 kilograms lo dret de consum en la capital de Fransa. Per aixó acaba de elevar una exposició al Ministre de Estat la Cambra de Comers de Málaga, demanantli que gestioni la rebaixa de tan enorme import, al menos en lo que afecta á la pansa fina de taula, que no es la que pot servir pera la confecció de vi.

Reus.—Lo dissapte passat se pagavan las brems a 5 pessetas la negra; de 5 y 1½ á 6 la que fa mes de 15 graus, que es molt poca, pera mistelas; y de 2 y 1½ á 3 la blanca

Sumament desanimat estava lo mercat del dilluns; las operacions de poca importancia: *Avellana*, algunas transaccions preus fluixos, de 23 1¼ á 23 1½ pessetas lo sach de 58'40 kilos y classe pera embarch: lo *grá* de segona 's colocá á 8 1¼ duros.

Atmetlla esperansa á 14 1½ duros classe bona tipos mitjans de 12 á 13 duros, haventhi poca animació: en *comuna y planeta* no s' hi ha fet res per no haverne entrat encara de la nova cullita. En la mollar s' hi feu alguna cosa seguint lo preu de 8 3¼ duros lo

sach de 50·40 kilos. Los *olis* han seguit sens variació en los preus avisats.

Vi se cotisan Priorats sobre 25 pessetas y 'ls de Reus de 21 à 22 pessetas.

Ribera del Ebro.—Las primeras operacions mercantils fetas, en las mateixas eras, dels arrossos nous, s' han verificat al preu de 11 pessetas quintà de 41·60 kilògrams.

Tarragona.—Creuhen los agricultors d' aquet pays que ha arribat molt à punt pera salvar la mitjana cullita d' oliva que penja dels olivers, la benèfica pluja d' aquestos dias.

Tortosa.—Diuhen que continua diariament l' embarch en aquella estació, de gran número de cistells de tota classe de fruytas procedents de la horta, especialment de préssecs, contant per centenars d' arrobas las que s' emportan, y d' inmillorable qualitat.

Vimodf.—Fins avuy las cullitas de la present temporada se presentan abmolt bon aspecte y si lo temps no varia y continua com fins avuy favorable, tindrem una cullita de avellanas de las millors; los ceps se trovan també en estat inmillorable preparantse una cullita de vi com pocas vegadas s' hagi vist tant en qualitat com en quantitat, puig las vinyas en general estan verdas y sanas y 'ls ceps plens de rahims.

Unicament la cullita de las patatas es la que ha anat malament, puig que 'ls paràsits que fa alguns anys atecan aquest rich y tan necessari tubércle, es la desesperació dels culliters d' aquest fruyt, tant per la poca quantitat recullida com per sa mala calitat.

VINS.

Alger.—Se va comensar la berema en la primera quinzena d' agost, pero fins als ultims de la segona no se verifica la cullita en general. Las beremas se continuan durant tot lo mes de setembre y no s' acaban fins à mitjans d' octubre. Los vins primerenchs acostuman à estar faltats de forsa alcohólica y de color.

La Algeria conta actualment 19,122 propietaris de vinyas per los tres departaments. La superficie total de vinyat es de 90,836 hectàreas. La producció de vi s' elevà en 1886 á 1,667,948 hectólitros. No se creu pas, després dels primers resultats que la cullita d' enguany hi arribi.

Espanya.—La major part de las noticias que se reben son bastant satisfactorias baix lo punt de vista de la cullita; la qualitat será molt irregular, bona á certs indrets, y molt mitjana en altres; per meytat bastant bona. La quantitat no passarà d'un rendiment regular.

Fransa.—La cullita será molt petita, en lo supòsit de que 'ls ceps presentan escàs fruyt; per altre part las pedregadas, las ventadas, las malalties criptogàmicas y la filoxera, minvan en gran quantitat laproducció y per consegüent se ressent cada any.

La qualitat dels vins promet ser bona en la major part dels departaments francesos.

Hungria.—La cullita del rahim á causa de las pedregadas y de la filoxera, será molt mes reduhida de lo que s' havian promés en vista del aspecte que aquells vinyats oferian en lo mes de Juliol. En quant á la qualitat, no passarà de ser mitjana. La cullita comensará á últims de aquest mes pera 'ls vins negres y una quinzena mes tart pera 'ls blanchs.

Italia.—La nova cullita continua presentantse baix un bon aspecte. Si lo temps segueix bó, se pot esperar una millora molt sensible de la qualitat y sobre tot del color. En quantitat no pasará de mitjana y la qualitat tampoch promet ser de lo millor.

Portugal.—Noticias contradictorias corren sobre la cullita de ví. Mentres uns diuen que 's presenta molt excel·lent, altres afirman que no será tant abundant com l' any passat. La filoxera se extén, invadintho per tot arreu.